

tr. zák. a odůvodňuje rozsudek tento postup nalézacího soudu tím, že se ustanovení § 16 zákona o trestání válečné lichvy nevztahuje na přestupky, ježto prý §§ 11 a 20 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 567 sb. z. a n., přípouštějí použití řádného (?) přeměňovacího práva dle § 260 b) tr. zák. i odvolání obžalovaného pro případ, že nebyl trest vyměřen pod nejnižší sazbou trestní. Svým postupem při výměře trestu překročil nalézací soud zcela nepochybně svou trestní pravomoc, pokud se týče meze jemu příslušejícího práva přeměňovacího, i dlužno zmateční stížnosti státního zastupitelství, která se proti výroku tomu dovolává důvodu zmatečnosti ve smyslu § 281 čís. 11 tr. ř., přiznati plné oprávnění. Prvním odstavcem § 16 lich. zákona vyloučeno je užití mimořádného práva zmírňovacího i přeměňovacího při odsouzení pro trestné činy, uvedené v §§ 2—5 a 7—12 téhož zákona. Vyloučení vztahuje se dle toho na všechny činy trestné ve smyslu právě citovaných §§, tedy zcela nepochybně i na přestupky. Nepřípadně dovolává se rozsudek k odůvodnění postupu nalézacího soudu především ustanovení § 11 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 567 sb. z. a n., pojednávajícího o řízení mandátním. Je-li tímto ustanovením, pokud se týče šem 6 téhož zákona označeno jako přípustné, by trestním příkazem uložen byl trest vězení nejvýše jednoho téhodne, pak nesmí býti přehlédnuto, že k příslušnosti lichevních soudů náleží také trestní řízení pro činy proti zákonům nebo nařízením, vydaným od počátku války k tomu konci, by zásobování obyvatelstva bylo zabezpečeno a předražování zabráněno (první odstavec § 1 cit. zákona), tedy i trestné činy ve smyslu cis. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z., po případě i nařízení dřívějších, která užití mimořádného práva zmírňovacího a přeměňovacího ještě nevyklučovala, takže dle nich výměra trestu pod sazbou trestní byla dovolena. Ještě méně na místě je však poukaz na ustanovení § 20 citovaného zákona, dle něhož není odvolání vyloučeno tím, že soud nepoužil mimořádného práva zmírňovacího nebo přeměňovacího. Smysl tohoto ustanovení nemůže býti než ten, že veřejnému žalobci je dovoleno, odvolati se z rozsudku i tehdy, nebylo-li soudem onoho práva použito; měla tím zcela zřejmě stanovena býti úchylna ze všeobecného ustanovení § 283 tr. ř., dle něhož může odvolání v neprospěch obžalovaného býti podáno jen tehdy, když k mimořádnému zmírnění nebo přeměně trestu došlo.

Čís. 683.

Zodpovědnost řidiče posunování, zvýšil-li porušením svých povinností nebezpečí srážky.

Pokud nelze tu přiznati podmíněčný odklad výkonu trestu.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1922, Kr I 19/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 4. listopadu 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života dle §§ 335 a 337 tr. zák. a zamítl v neveřejném sezení odvolání téhož z výroku, jímž mu nebyl přiznán podmíněčný odklad trestu.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalovaného dovolává se § 281 čís. 9 a), b) tr. ř., provedena jest však jen ve směru prv uvedeném. Tvrdí, že srážku zavinil sběh nešťastných okolností, částečně též opomenutí osob třetích, rozsudek pak že jest právně pochybeným, pokud shledává nastalými osudnými následky srážky stěžovatele vinným a okolnosti, jím samým v důvodech vytknuté, nezpůsobilými, by vinu jeho vyloučily. Vývodům zmateční stížnosti nelze přisvědčiti. Nesprávné jest již tvrzení stížnosti, že zodpovědnost stěžovatelova dle §§ 335, 337 tr. zák. za jeho postup při řízení posunování nastati by mohla jen tehdy, kdyby si byl býval vědom, že v té době může na první koleji jeti osobní vlak a že strojvůdce posunovaného vlaku naň může parostrojem naraziti. V důvodech rozsudku citované nařízení čís. 1, 2, odstavec druhý předpisů pro službu posunovací zavazuje řidiče posunování, a jím byl v tomto případě obžalovaný, postarati se o to, by nebylo žádné překážky proti pohybu, jenž se má vykonati. Z toho vyplývala povinnost obžalovaného, aby se před započítím jízdy informoval o situaci, tím spíše, an věděl, že druhá kolej, pro pravidelný výjezd vlaku určená, byla již po delší dobu pro přestavbu nejízdná a že tudíž vlak čís. 11 pravidelným způsobem do stanice vjeti nemůže. Tím dáno jest i vědomí, že vlak čís. 11 může vjeti i na kolej čís. 1, ježto kolej 3 byla zastavena vlakem čís. 412, a tvrzení stěžovatelovo, že vlak č. 11 měl vjeti na koleji č. 4, nemá opory ve spisech. Že výjezd vlaku čís. 11 na koleji prvé nebyl obžalovanému jako řidiči posunování zvláště oznámen, může snad opodstatniti spoluzodpovědnost železničních orgánů jiných, nemůže však vyloučiti vinu stěžovatelovu, jenž byl sám zvláštním předpisem zavázán, aby se před započítím posunování o situaci bezpečně informoval. Také tehdy jsoucí chumelenice, jež bránila rozhledu, a výjimečné kluzkosti kolejí, jež zdržovala účinky brzdění, nemůže se obžalovaný s úspěchem dovolávati, ježto sám oproti nařízení č. 1, 2, čís. 1 odstavec druhý při posunování umístil se na voze služebním (na zevnější straně záhybu) tak, že mu přehlédnutí pohybů, jež bylo vykonati, bylo zabráněno. Chumelenice a kluzkost kolejí ovšem snad spoluzapříčinily srážku, avšak jen potud, že strojvůdci a brzdaři znemožnily včasné zastavení vlaku, když t i t o, seznavše nesprávné postavení vyhýbky čís. 27, hleděli možnému nebezpečí zabrániti. Ostatně i stížností napadený názor rozsudku, že obžalovaný, kdyby si již sám byl nemohl sjednati spolehlivé jistoty, že v posunovací jízdě není překážky, neměl připustiti, aby stroj přejížděl hranici, má svou oporu v čís. 1, 1, bod 24 citované instrukce. Poukazuje-li stížnost na to, že se správa dráhy viděla pohnutou, i jiné zřízení pro nezachovávání předpisu při příležitosti srážky pokutovati, přehlíží, jak již shora bylo naznačeno, že zákon tresce dle §§ 335, 337 tr. zák. i jen z v ý š e n í jsoucího nebezpečí, takže odsouzení obžalovaného jest i tehdy po zákonu odůvodněno, když zjištěno jest, že porušení povinnosti obžalovaným stalo se i jen jednou z více příčin, přivodivších osudné následky pro tělesnou bezpečnost lidí.

Pokud odvolání obžalovaného směřuje do výroku, kterým odepřen byl stěžovateli podmíněný odklad trestu, má tento výrok plnou oporu ve skutkovém ději, vylíčeném v rozsudku. Podmínečné odsouzení nutno totiž obmeziti jen na případy výjimečné, odůvodněné velmi závažnými okol-

nostmi a zvláště podstatnými důvody, z nichž by se dalo souditi na to, že obžalovaný povede v budoucnu pořádný život, a že u něho výkonu trestu nebude zapotřebí. Takovýchto okolností tu však není. Povaha trestného činu, obžalovaným spáchaného, dokazuje, že jest trestný tento čin posuzovati s hlediska přísnějšího, ježto stěžovatel hrubým způsobem porušil svou povinnost, ač mu dosah jeho jednání jako zkušenému muži musil býti znám. S ohledem na veřejnou bezpečnost nutno na obžalovaném bezpodmínečně žádati, by konal svou povinnost. Odvolává-li se stěžovatel na to, že je dosud zachovalým, nutno poukázati právě k povaze jeho činu, pro který byl odsouzen, a k té okolnosti, že zachovalost, či vlastně řádný život zákonům se nepříčí, je toliko občanskou povinností. Ježto tudíž obžalovaný, který měl úřad svůj co nejsvědomitěji vykonávati, nedbal svých povinností a porušil je způsobem nanejvýše nedbalým, při čemž jednání jeho mělo v zápětí poranění mnoha osob a velkou materiální škodu, nelze od něho očekávati, že by svou výše uvedenou povahu ovládl, a že by se polepšil bez výkonu trestu.

Čís. 684.

Vypláchnutí pochvy těhotné ženy vlažnou vodou, předsevzaté porodní bábou, zakládá skutkovou podstatu přečinu dle § 335 tr. zák., vzešla-li tím smrt těhotné.

Podmíněného odkladu výkonu trestu nelze tu použiti.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1922, Kr I 108/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Čes. Lípě ze dne 24. listopadu 1920, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem dle § 335 tr. zák. a zamítl v neveřejném sezení odvolání její do výroku, jímž jí nebyl přiznán podmíněčný odklad výkonu trestu.

Důvody:

Uplatňujíc důvod zmatečnosti ve smyslu § 281 čís. 9a tr. ř. namítá zmateční stížnost, že vypláchnutí pochvy těhotné ženy vlažnou vodou není vůbec činem trestným, že neohrožuje života těhotné a že nebylo nikdy slyšeti, že by bylo přivodilo smrt některé těhotné, ačkoli stěží bude některá žena, která též v těhotenství z důvodu čistotnosti opětně by se nevyplachovala. Stížnost se dovolává výroku soudního znalce MUDra K-a při hlavním přelíčení, dle něhož případy, kdy vypláchnutí pochvy mělo za následek vzdušnou embolii a po ní smrt, jsou v praxi ojedinělé a se velmi zřídka vyskytují, a dle něhož znaleci samému, ačkoli působí již přes 20 let jako praktický lékař a porodník, se podobný případ dosud nenaskytl. Stížnost dovozuje, že stěžovatelka ani jako porodní bába a přes předpisy, platné pro ošetřování těhotných, nemohla, tím méně musila věděti, že by z bezvýznamného vypláchnutí pochvy těhotné ženy vlažnou vodou mohla vzejíti její smrt. Marta P-ová trpěla prý mimo to bílým tokem a naříkala na bolesti, stěžovatelka prý se proto již z důvodů hygieny a čistotnosti domnívala, že smí bez nebezpečí pro pacientku sáhnouti k teplému vypláchnutí.